

I CESTA MŮŽE BÝT CÍL

aneb

JAK SE STÁT PRO OSTATNÍ VLAŠTOVKOU

Máme ji všichni rádi, vlaštovku. Malého ptáčka, který má tu kouzelnou vlastnost udělat jaro i sám, byť škarohlídové se pokouší tvrdit opak. A nejen to, vlaštovky umí stavět báječná hnízda a i právě proto jsou po právu naším symbolem krásných začátků a příslibem plnohodnotné budoucnosti, a nejen na jaře. To si prostě myslíme. www.domovlibnic.cz

Jaro 2009

Z jednoho bytu chráněného bydlení na českobudějovické Pražské třídě je slyšet písničku od Mňágy a Žďorů <http://www.youtube.com/watch?v=ykU8s-o5oEw>. Vlak v ní odjíždí směr České Budějovice hlavní nádraží, ale to není až tak důležité, protože i samotná cesta může být, a většinou i bývá, cíl.

Na lavičce před domem sedí asistent a pokouší se o revizi individuálního plánu uživatele a zapisuje cíle a cesty, aby to: „... jako pro tu inspekci, až přijdou na kontrolu, bylo všechno v pořádku.“

„Pod okapem na římse domu si včera dostavěly vlaštovky hnízdo. Kdy asi vyvedou mladé,“ mudruje jeden z nájemníků, Jirka.

„Hlavně aby neposraly fasádu,“ odpovídá slušně jeho spolubydlící.

„Aby ses hlavně neposral ty! Hoši, nechte toho, co tam mám teda napsat do toho plánu?“ zapojuje se vtipně do diskuse o tažném ptactvu asistent.

„To je jedno, že je to tady super, ale přesto bych rád někam vypadnul, víš jak to myslím. Víš jak ne?“ odpovídá při pohledu na kolem svobodně kroužící vlaštovky zasněný do své budoucnosti Jirka.

Jaro 2010

Změna: Jirka si s novým klíčovým pracovníkem stanovuje jasný cíl: Do roku 2013 bydlet sám v bytě na sídlišti.

Říjen 2012

Čtyřicetiletý Jirka už přes měsíc bydlí ve svém bytě, chodí do práce, tráví svůj volný čas podle svého.

Pro mnohé lidi samozřejmě, nic neobvyklého. Pokud by tomu všemu ale nepředcházelo poněkud beznadějně období po vážném úrazu. Jirka se následně na samostatný život pět let připravoval ve výše zmíněném chráněném bydlení – jedné ze sociálních služeb, které poskytuje Domov Libnič a Centrum sociálních služeb Empatie. www.domovlibnic.cz

Jirka měl ještě v roce 2005 vše, co mívá běžně každý zdravý muž. Manželku, dítě, práci... Aby byla rodina zaopatřena co nejlépe, stavěli rodinný dům... To se mu právě stalo osudným. Nešťastnou náhodou spadl z lešení a idyla pěkné budoucnosti se poněkud zamlžila. Když se Jirka po půl roce dostal z nemocnice, kde doslova utekl hrobníkovi z lopaty, pohyboval se nejvíc na vozíku – jeho hybnost byla značně omezená. Také domluva s ním byla těžší, úraz hlavy způsobil zastřenou řeč a artikulaci. Zabezpečit rodinu musela manželka, ale co s Jirkou, který se bez celodenní pomoci neobešel, navíc potřeboval velmi důslednou a pravidelnou fyzioterapii? Odborná pomoc takového charakteru nebyla v krajském městě tehdy k nalezení, popřípadě byla pro rodinu velmi nákladná.

Rodina se rozhodla využít sociální služby týdenního stacionáře pro lidi s mentálním a kombinovaným postižením. Služba měla význam především odlehčovací, víkend Jirka trávil doma. Přesto tato změna Jirkova zdravotního stavu i rodinného režimu byla natolik složitá a smutná zároveň, že se časem manželství rozpadlo.

Jirkovi byla nabídnuta služba chráněného bydlení, které má za cíl poskytnout lidem s mentálním postižením život srovnatelný s běžným životem zdravého člověka. Pomocí nácviků, dohledů a pomoci zaměstnanců si zde klienti osvojují dovednosti, které člověk potřebuje pro samostatný život doma, a to v míře, která je pro ně nutná. O svoji domácnost se zde starají se vším všudy – perou si, vaří, uklízejí... Služba je postavena na osobnosti člověka. Jirka zde zahájil nový život, ve kterém se učil žít se svým postižením. Už na týdenním

stacionární pilně docházel na fyzioterapii, takže vozík už zdaleka nepotřeboval. Našel si zaměstnání v chráněné dílně, což ho velice naplňovalo, necítil se bezcenný. Na chráněném bydlení se dokonce seznámil s přítelkyní, se kterou pak sdílel malý byt na jednom z pracovišť.

Za čtyři roky pobytu na chráněném bydlení zaměstnanci zjistili, že podpora, kterou od nich Jirka potřebuje je vsutku minimální. Jirka začal se svým klíčovým pracovníkem - zaměstnancem chráněného bydlení - pracovat na vyhledání jiného, svého, bydlení. V srpnu 2012 Jirka se sociální službou chráněného bydlení ukončil smlouvu. Bydlí v bytě na českobudějovickém sídlišti Máj, využívá terénní ambulantní službu, která mu vozí obědy a případně i jinak vypomůže.

Možná Jirka ani netuší, kolika lidem ve svém okolí dodal životní sílu a optimismus svým osudovým příběhem. Ale hlavně tím, jak ho v reálu vyřešil. Z chráněného bydlení „vylétl“ jako první a byl vlastně onou pomyslnou „vlaštovkou“, která, jak my věříme, jaro dělá! A proto všichni věříme, že za ním časem vylétnou další „vlaštovky“. Jak je vidět na tomto úžasně pozitivním příkladu, schopnosti k tomu klienti každopádně, i přes svá postižení, mají. Vždyť nejsou na to sami, mají kolem sebe lidi, kteří, tak jako Jirkovi, neodmítnou žádnou podporu při osamostatňování.

Jaro 2018

Z jednoho z bytů chráněného bydlení na českobudějovické Pražské třídě je slyšet písnička kapely Traband <http://www.youtube.com/watch?v=ykU8s-o5oEw>.

Nedalekou Severní zastávkou v tu chvíli projíždí rychlík směr České Budějovice hlavní nádraží. Na lavičce před domem sedí asistent (klíčový pracovník) a upravuje do detailů individuální plán jednoho z uživatelů a společně zapisují cíle a cesty tak, aby bylo jasné: co chceme, kam jdeme a jak se tam dostaneme. Pod okapem na římse domku si včera dostavěly vlaštovky hnízdo. Kdy asi vyletí z hnízda...

Jak to vlastně ve skutečnosti je?

Je to tak, že posláním chráněného bydlení je poskytovat osobám s mentálním nebo kombinovaným postižením v mladším nebo produktivním věku aktivní podporu při jejich osamostatňování a začleňování do běžné společnosti.

Cílovou skupinou Chráněného bydlení Empatie jsou lidé s mentálním postižením nebo s kombinací mentálního a tělesného postižení s předpokladem poměrně vysoké míry soběstačnosti v péči o svoji osobu. Uživatelé mohou být muži i ženy ve věku 18 - 50let.

Cílem služby je uživatele připravit na možnost samostatného bydlení nebo bydlení s menší mírou podpory.

A jak je to s těmi vlaštovkami?

Vlaštovky jsou tažní ptáci, mající svůje vlastní hnízdo

Když přichází podzim, tažní ptáci odlétají přečkat zimu na jih do teplejších krajin.

Čeká je daleká cesta, třeba i přes moře. V jižních krajích je teplo a dostatek potravy.

U nás by se tito ptáci v zimě neuživili.

Mezi tažné ptáky patří např.: vlaštovka, jiříčka, husa velká, čáp, špaček, skřivan.

Vlaštovka

Na jarní přilet vlaštovek se těšíme, protože vlaštovky považujeme za symbol jara. Vlaštovka má načervenalé hrdlo a hlouběji vykrojený ocas. Loví nízko. Vlaštovky jsou zvyklé na přítomnost člověka. Hnízda si staví uvnitř budov. Vlaštovka je často zaměňována s jiříčkou. Jiříčka má bílou skvrnku nad ocasem, hnízda si staví vně budov a loví ve výškách.

Zdroj: <http://www.pripravydoskoly.estranky.cz/clanky/tazni-ptaci.html>

A nezapomeňte:

řící i svým známým odkaz na chráněné bydlení, kde je spousta vlaštovek:

www.domovlibnic.cz

autor článku: VL a spol.

použité fotografie: archiv organizace (včetně souhlasu s uveřejněním fotografií na webu organizace)